

گفت‌و گوی «جوان» با

حجت‌الاسلام سیدصادق موسوی از فعالان فرهنگی

جاذبه مکتب امام راحل من را از نجف تاروستایی در بعلبک برد

■ معصومه دلاوری

سیدصادق موسوی فرزند مرحوم آیت‌الله العظمی سیدمحمد باقر موسوی شیرازی فرزند مرحوم آیت‌الله‌العظمی سیدعبدالله شیرازی متولد سال ۱۳۳۲ ه.ش در نجف اشرف است. وی سال‌ها در لبنان زندگی می‌کرد و در راستای نشر انقلاب اسلامی فعالیت‌های دینی و فرهنگی داشت سپس به پاکستان رفت بعد از آن به بنگلادش و از آنجا به هندوستان و دوباره به سوریه و لبنان بازگشت که از سال ۱۹۷۰ میلادی تا به امروز آنجا اقامت دارد و از فعالان فرهنگی دینی به شمار می‌رود. پدر و جد ایشان از مراجع تقلید معروفی هستند که در واقعه تاریخی گوه‌رشاد و وقایع انقلاب اسلامی نقش به‌سزایی داشتند؛ حسینیه حضرت مهدی(عج) که اکنون تحت زعامت حجت‌الاسلام سیدصادق موسوی است یکی از مراکز تاریخی و مبارزاتی در مشهد به شمار می‌آید و محلی است که بارها مقام معظم رهبری قبل از انقلاب آنجا سخنرانی‌های آتشینی داشتند. نقش فرهنگی، دینی و مبارزاتی این خانواده به حدی است که خیابان شیرازی منتهی به حرم امام رضال(ع) هم برگرفته از نام این خانواده انقلابی است. وی سال‌ها کنار امام موسی صدر جنگیده و در پاریس دوشادوش امام خمینی بوده است. «جوان» با وی در زمینه برخی از فعالیت‌های فرهنگی و دینی در ایران و منطقه گفت‌وگو کرده است.

حسینیه و مؤسسه حضرت مهدی(عج) در مشهد مانند قبل همچنان فعالیت دارند؟

بله، حسینیه و مؤسسه حضرت مهدی(عج) متعلق به مرحوم آیت‌الله‌العظمی سیدمحمد باقر شیرازی دو مرکز فعالیت‌های علمی و جزوی شناخته شده در مشهد محسوب می‌شود که در کنار فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی، محل حضور و اسکان صدها و گاه هزاران طلبه و استاد حوزه‌های علمیه از شهرهای مختلف است و حضرات آیات نظام و شخصیت‌های بزرگ علمی و سیاسی داخلی و خارجی زیادی به این مکان رفت و آمد دارند. بله من هم هرچند در لبنان سکونت دارم و کمتر در ایران هستم ولی در انشای حضورم در ایران و مشهد در حسینیه در خدمت مراجعین هستم؛ علاوه بر این مراسم مذهبی با حضور عاشقان اهل بیت(ع) و سخنرانی چهره‌های شناخته شده اساتنی و کشوری همچنین نمایش‌های متعددی در این دو مکان برگزار می‌شود و فعالیت داریم.

چرا راه پدر و جدتان را در مسیر مرجعیت ادامه ندادید؟

من در نجف متولد شدم و خانواده‌ام هم از خانواده مرجعیت بوده‌اند لذا این انتظار برای تداوم مسیر زندگی خانواده طبیعی است، ولی شرایط زمان نوجوانی و جوانی‌ام مصادف بود با کودتای حزب بعث و آغاز تهاجم فرانسه را با استناد به منابع موق معرفی می‌کنم بنام «المشروع المارونی فی لبنان» و «المارونیه فی لبنان خمینی(ره) فرصت ادامه حضور در عراق برای بنده و ادامه تحصیل تا مراحل عالیه دروس حوزوی ممکن نبود و مانند بسیاری از مبارزان همجون شهید محمد منتظری مجبور به مهاجرت و رفتن به کشورهای دیگر برای ادامه فعالیت‌های مبارزاتی و فرار از تعقیب ساواک بودم از اینرو اوایل به طور قاچاق به ایران و مناطق لبنان سفر می‌کردم.

از قرار در لبنان علیه رژیم اشغالگر اسرائیل هم فعالیت داشتید؟

بله، به عنوان یک شیعه پیرو امام خمینی (ره) به شکل‌های مختلف در جهت گسترش فرهنگ جهاد علیه رژیم صهیونیستی و وابسته‌های به آن در لبنان فعالیت کردم و کتاب‌هایی که توطئه تاریخی استعمار گران فرانسه را با استناد به منابع موق معرفی می‌کنم بنام «المشروع المارونی فی لبنان» و «المارونیه فی لبنان قدیما و حدیثا» را منتشر کردم که خشم بسیاری از مزدوران حاکم را برافروخت و از زمان دولت لبنان با صدور مصوبه‌ای انتشار کتاب دوم را ممنوع اعلام نمود.

غیر از این دو نمونه‌ای که نام بردید آثار دیگری هم به عربی در لبنان دارید؟

برای ثبت تاریخی روند حرکت انقلاب اسلامی در لبنان سه جلد کتاب حاوی مواضع اتخاذ شده توسط فعالان موافق و مخالف نهضت اسلامی بنام «الجمهورية الاسلامیه فی لبنان خط بیانی للمواقف منذالعام ۱۹۷۷» منتشر شد که تنها مستند برای شناخت فراز و نشیب‌ها و موضع گیری‌ها در لبنان و درباره این کشور است.

با این سابقه مبارزاتی چطور شد در لبنان ساکن شدید؟

به علت شرایط مساعد آن روز لبنان و مرکزیت منابع خبری جهان عرب، مشغول ایجاد ارتباط با سران آن رسانه‌ها و معرفی نهضت اسلامی و شخصیت امام خمینی شدم، که این رابطه با شروع تظاهرات ۱۹ دی در قم و پس از آن در شهرهای دیگر برای انعکاس اخبار در جهان عرب و شکستن توطئه رژیم شاه که به دنبال بدنام کردن نهضت اسلامی ایران با همکاری چندین وسنایل تا ضبط، همسر شهید رفتند و دختر کوچک‌شان را از مهد کودک آوردند. آنقدر این دختر، شیرین زبان بود که ما همه جذب دختر شهید شدیم. همه بچه‌ها در باغوش گرفتن و نوازش کردن دخترک شهید، ضبط‌مان از هم سبقت می‌گرفتند انگار حضور این دخترک داشت غم ما را کم‌کم از یادمان می‌برد. دخترک از قاپ دوربین‌ها نگاه می‌کرد، با وسایل نور بازی می‌کرد و روش کارشان را می‌پرسید ما همه لذت می‌بردیم از شیرین زبانی‌اش. ضبط‌مان که شروع شد، همسر شهید درباره مواجهه بچه‌ها با شهادت پدرشان صحبت کرد و گفت که در شرایطی که خودش مجالی برای مراقبت از بچه‌ها نداشته، متأسفانه، دخترش، بیکر پدرش را دیده و شاهد خاکسپاری‌هم بوده. و بعد که در تلویزیون یا گوشی همراه یکی از بستگان، موسیقی «شهیدان زنده‌اندالله‌اکبر» پخش می‌شده، غمبانی شده و گفته «همه دروغ میگن که شهدا زنده‌اند، اگر شهدا زنده‌اند پس پدر من کو؟ چرا او را در خاک، گذاشتند» مملأ روح و روان همه‌مان پاره‌پاره شده بود. هر چند بچه‌های ما تلاش کردند حال و هوای دختر شهید را عوض کنند که به نظر موفق هم شدند، وقتی می‌خواستیم از منزل شهید برویم، دخترک، در آغوش یکی از همکاران ما، لیباسش را سفید چسبیده بود و غنایت نبش‌ها، همجنان نداشت ما از آنجا برویم.

مجلس «ماجرای امروز» در پاپس می‌گوید: «ما هر چقدر برای شهدا کار کنیم، باز هم کم است. وظیفه‌ای داریم که تا آخر عمر همراه ماست و آن‌شاه‌الله با عنایت شهدا، همچنان زرق مان به کار برای شهدا، گره بخورد.»
علاقتمندان تماشای برنامه «ماجرای امروز» می‌توانند روزهای شنبه تا چهارشنبه ساعت ۱۸:۱۵ دقیقه تماشاگر این برنامه در شبکه آف‌باشدن. تکرار هر قسمت هم فردا صبح پخش خواهد شد.

گفت‌و گوی «جوان» با عوامل برنامه «ماجرای امروز»

چهره به چهره با خانواده شهدای مظلوم امنیت

تهیه کننده «ماجرای امروز»: اصل برنامه انتخاب خانواده شهدای امنیت از فتنه ۸۸ تا اکنون را در بر می‌گیرد

استودیو ضبط شده که الحمدلله به پخش هم رسیده است.

علاوه بر این، دو قسمت هم از شهدای شهر مشهد در منزل شهدای بزرگوار، ضبط شده است که آن‌شاه‌الله در ادامه پخش، روی آنتن خواهد رفت. ما تلاش می‌کنیم در صورت هماهنگی و رضایت خانواده شهدا، هر چه بیشتر به شهدای حوادث اخیر بپردازیم. این شهدا، واقعا مظلوم هستند و این برنامه از معدود برنامه‌هایی است که به شهدای امنیت و فتنه پرداخته است.»
ناصری در پاسخ به این سؤال که چرا تا پیش از این به این موضوع پرداخته نشده؟ پاسخ می‌دهد:

«تلاش همکاران من برای ساخت برنامه‌های مرتبط با شهدا، شایسته تقدیر است و دوستان برنامه ساز هر کدام براساس دغدغه‌هایشان به شهدا پرداخته‌اند؛ البته محور بیشتر شهدای دفاع مقدس و دفاع از حرم بوده و تا به حال برنامه شاخصی درباره شهدای امنیت یافته نداشتیم. شاید چون هنوز لزوم ساخت برنامه حسن نمی‌شده، الحمدلله این اتفاق الان افتاده «ماجرای امروز» با همه سختی‌ها در هماهنگی با گذاشت، اما با اصرع‌ما یا ما گفت‌وگو کردند».

تهیه کننده «ماجرای امروز»، درباره ملاک انتخاب همماتان این برنامه، تأکید می‌کند: «اصل برنامه، سر پایه انتخاب خانواده شهدای امنیت و فتنه است؛ از فتنه سال ۸۸ تا الان.

ملاک انتخاب دارد و در خصوص شهدا کتاب نوشته است، خانواده‌هایی که به تازگی عزیز از دست داده‌اند خیلی سخت است. ما در مشهد، به روستای مزرج رقیم و هممان خانه پدر شهید بودیم. اما تنها چهل روز از شهادت فرزندان ما می‌گذشت، اما با اصرع‌ما یا ما گفت‌وگو کردند».

■ **این گفت‌وگوهای جانسوز**

اجرای برنامه «ماجرای امروز» بر عهده سسمیه عظیمی ستوده است. خانم عظیمی ستوده که در عرصه نویسندگی نیز فعالیت دارد و در خصوص شهدا کتاب نوشته است، اکنون تجربه‌ای جدید را در گفت‌وگو با خانواده شهدای امنیت به دست آورده است، وی در خصوص تجربه جدیدش به «جوان»، می‌گوید: «من برای نوشتن کتاب «سز زمین بی‌فصل» پای حرف‌های زنی نشستم که شش سال از شهادت همسرش گذشته بود، اما باز هم داغ دلش تازه بود و میان گفت‌وگوها اشک آمانشان را می‌برد. این بار در چند برنامه، شنونده حرف‌های همسری بودم که حرف همسر شهید بنشینم یا برای اجرای یک برنامه که هنوز شیر خواره است. این داغ تازه، واقعا جانسوز و کرده‌ایم، به نظر فرقی ندارد برای نوشتن یک کتاب پای حرف همسر شهید بنشینم یا برای اجرای یک برنامه تلویزیونی. تفاوتش فقط این است که برای نوشتن کتاب، کسی اشک چشمش را نمی‌بیند اما در برنامه تلویزیونی، احساس را با مردم به اشتراک می‌گذاری.»

مجرى «ماجرای امروز» در پاسخ به این سؤال که بیان احساسات به خصوص درباره یک عزیز تازه از دست رفته، در یک برنامه تلویزیون سخت‌نیست؟می‌گوید: «شنیدن از یک عزیز از دست رفته، به اندازه گفتنش سخت است. هر چند ما وجود دارد که پایه پای او مبارزه و صبر کرده است. به نظر من جنگ، اتفاقا چهره‌ای زنده دارد. چون دوره جنگ و جهاد برای یک مرد، زمانی دارد و اگر آن مرد، به شهادت برسد می‌شود. آنها هستند که با باید با صبر و حوصله، پرستاری کنند یا درباره شهیدشان حرف بزنند. برای همین هم تصمیم گرفتیم برای کار، گفت‌وگو با بانوان باشد، تا آنها به بیان منش و روش شهدا در زندگی بپردازند.»

■ **جای خالی پر داختن به شهدای امنیت**

شهرام ناصری، تهیه کننده «ماجرای امروز»، با اشاره به روند تولید این برنامه می‌گوید: «تا به حال قسمت از برنامه، در

■ **محمدصادق عابدینی**

ماجرای امروز، اسمی است که برای مخاطب سینما می‌تواند یادآور «ماجرای نیروز» باشد. برنامه جدید از شبکه افق سینما که محتوایش هم به «ماجرای نیروز» بی‌ارتباط نیست. مسئله شهدای امنیت و فتنه‌گو و با مادران و همسران شهید که در وقایع و فتنه‌های سال‌های اخیر به درجه رفیع شهادت رسیده‌اند. پر داختن به موضوع شهدای امنیت به طور خاص در یک برنامه تلویزیونی. اتفاقی است که با «ماجرای امروز» رقم خورده است. ■ ■ ■

■ **پای حرف مادران و همسران شهدای امنیت**

محسن اردستانی رستمی، کارگردان «ماجرای امروز» در گفت‌وگو با «جوان»، می‌گوید: «ماجرای امروز ماحصل توجه به مظلومیت شهدای فتنه و امنیت است؛ یعنی ما آن طوری که به شهدای دفاع مقدس یا مدافع حرم توجه داریم و برایشان برنامه و مستند می‌سازیم. کاری برای شهدای فتنه و امنیت نکرده‌ایم. به‌نظرم اینها جزو مظلوم‌ترین شهدا هستند. البته این مظلومیت را من میان نخستین شهدای مدافع حرم هم دیده‌ام. آنهایی که حتی روی قبرشان هم اثری از حضورشان در عراق و سوریه نبود. برای همین هم با حمایت ستاد رسانه‌ای «روایت جهاد» این برنامه را به شهدای فتنه و امنیت اختصاص دادیم.»

از دستانی رستمی، ادامه می‌دهد: «با همه سختی‌هایی که هماهنگی با خانواده‌ها داشت، در مرحله اول، ۹ برنامه را در استودیو ساختیم. در این مرحله ما گفت‌وگو با خانواده شهدای فتنه ۸۸، آبان ۹۸، شهدای امنیت و هدایای اخیر را در دستور کار قرار دادیم و به لطف خدا به پخش هم رسیدیم.»

وی با بیان اینکه وقتی قرار است شما سراغ خانواده‌ای بروید که به تازگی عزیزش را از دست داده، طبیعتا همین داغ تازه باعث می‌شود خانواده نتواند جلوی دوربین حاضر شود و صحبت کند، می‌افزاید: «همین بخش ما در اصلی‌ترین بخش کار، با چالش مواجه هستیم. البته با عنایت شهدا، ما توانستیم با چندین خانواده صحبت کنیم و برنامه تولید شود. مثلاً مادر شهید حسین غلام کبیری که اولین شهید سال ۱۳۸۸ است، اصلا توان حضور در خارج از منزل را نداشت، ما رقیم و او را با خودمان به استودیو آوردیم، اما وقتی گفت‌وگو شروع شد، ایشان گفت که انگار خود حسین اینجا حضور دارد و او خواسته که من پیام و بازو از حسین بگویم.»

ویدئوی یکی از قسمت‌های اخیر برنامه «ماجرای امروز» که در آن همسر شهید امیراحمدی، درباره توصیه شهید به خواندن نماز استغاثه به حضرت زهرا(س) صحبت کرد،

موضوعی است که با استقبال مخاطبان مواجه شد و در بسیاری از شبکه‌های اجتماعی هم پخش شد، کارگردان برنامه «ماجرای امروز» می‌گوید: «آن گفت‌وگو جزو گفت‌وگوهای خاص ما بود؛ همسر شهید خیلی محکم و باصلبت حاضر شدند و درباره خوابی که از شهید دیده بود صحبت کرد. برای ما جای خوشحالی دارد که این برنامه این همه دیده شده است، چون ما فرصت تبلیغ و اطلاع‌رسانی درست نداشتیم. البته تلاش کردیم که پوستر و تیزر برای برنامه آماده کنیم اما آن چیزی که مطلوب ما بود حاصل نشد. با همه اینها باز خورد‌های فراوانی از مردم گرفتیم. کسانی که اتفاقی پای تلویزیون بوده‌اند و برنامه را دیده بودند. بعد هم پیام دادند که همه قسمت‌ها را دیده‌اند یا حتی بازپخش برنامه‌ها را هم تماشا می‌کنند. عده‌ای هم پیام دادند که همه قسمت‌ها را دانلود کرده‌اند و در گوشی همراهشان ذخیره کرده‌اند.»

ماجرای امروز اولین برنامه تلویزیونی درباره شه‌های امنیت و فتنه است و از دلایل استقبال مخاطب هم همین است

وی در پاسخ به این سؤال که برای تبلیغ برنامه‌هایی مثل این، چه کاری باید انجام شود؟ پاسخ می‌دهد: «این برنامه از معدود برنامه‌های تلویزیون درباره شهدای امنیت و فتنه است، پس خود به خود با استقبال مردم مواجه شده؛ اما تجربه من از تهیه نسخه ترجمه برای کشورهای عربی و همسو با ما، این است که اگر این برنامه ترجمه شود و مثلاً در کشور لبنان پخش شود، بسیار تأثیرگذار خواهد بود. من دوستانی از کشورهای سوریه و عراق و لبنان دارم و می‌دانم آنها چقدر نسبت به مسائل داخلی ما حساس هستند و کار برای شهدا را می‌پسندند.»

اردستانی رستمی درباره انتخاب همسران یا مادران شهدا برای گفت‌وگو در برنامه «ماجرای امروز» می‌گوید: «مقام معظم رهبری را‌ها در صحبت‌هایشان از لزوم تبیین نقش همسران و مادران شهدا گفته‌اند؛ اینکه پشت هر مردی، زنی وجود دارد که پایه پای او مبارزه و صبر کرده است. به نظر من جنگ، اتفاقا چهره‌ای زنده دارد. چون دوره جنگ و جهاد برای یک مرد، زمانی دارد و اگر آن مرد، به شهادت برسد می‌شود. آنها هستند که با باید با صبر و حوصله، پرستاری کنند یا درباره شهیدشان حرف بزنند. برای همین هم تصمیم گرفتیم برای کار، گفت‌وگو با بانوان باشد، تا آنها به بیان منش و روش شهدا در زندگی بپردازند.»

■ **جای خالی پر داختن به شهدای امنیت**

شهرام ناصری، تهیه کننده «ماجرای امروز»، با اشاره به روند تولید این برنامه می‌گوید: «تا به حال قسمت از برنامه، در